

Näringsdepartementet
Energi
Iris Heldt
103 33 Stockholm

Vår referens
R. Källström

Dnr
N2009/9263/E

Stockholm
2011-03-09

Remiss av återrapportering enligt Energimarknadsinspektionens regleringsbrev för 2010 och 2009, "Förändrade marknadsvillkor för biogasproduktion" och "Ökad andel biogas på en utvecklad gasmarknad"

Företagarna har fått ta del av ovan nämnda två utredningarna angående biogasmarknaden och vill lämna följande synpunkter.

Bakgrund

Regeringen anser att biogasen har möjlighet att utgöra en viktig del i energiomställningen till ett förnybart energisystem. Den bör i första hand ersätta kol och olja (snarare än naturgas då dess miljöpåverkan från förbränning är mindre). Potentialen för biogasproduktion i Sverige bedöms vida överstiga Sveriges förbrukning, vilket innebär att vi förutom miljöfördelar skulle få en ny affärsmöjlighet för biogasproducenter genom möjligheten till biogasexport.

Mot bakgrund av att det är önskvärt med en ökad andel biogas på naturgasnätet har regeringen gett Energimarknadsinspektionen (EI) i uppdrag att analysera förutsättningarna för detta.

Tre hinder för biogasutveckling

Energimarknadsinspektionen ser tre huvudsakliga hinder för en utveckling mot en förnybar gasmarknad. För det första måste möjligheten till lönsamhet i biogasproduktionen förbättras. För det andra är marknaderna för naturgas och biogas begränsade och fragmenterade (begränsningen består i att den svenska naturgasmarknaden endast omfattar delar av Sydvästsvetrike samt att biogasmarknaderna är lokala. Fragmenteringen består i att det inte är möjligt att handla gas mellan gasmarknaderna utan att gasen fysiskt måste transporteras). För det tredje begränsas potentialen för biogasproduktion av bristen på fungerande infrastruktur för överföring av gas.

Då dessa problem är intimt sammanvävda, syftar de förslag EI lägger fram till att hantera dessa problem parallellt.

Företagarnas synpunkter på EI:s förslag

De två rapporterna lyfter fram ett antal, delvis överensstämmande, förslag för att främja biogasproduktion. Företagarna vill börja med att ge några övergripande synpunkter.

Energimarknadsinspektionens uppgift är att säkerställa väl fungerande energimarknader med effektiv konkurrens. Av rapporterna synes biogasen ha svårt att nå lönsamhet och klara konkurrensen på egna meriter. Om det beror på marknadsmisslyckanden håller Företagarna med om att staten kan behöva gå in och rätta till dessa. Det kan som i EI:s förslag ske genom att införa ett kvotpliktsystem för gas (liknande det som redan finns för el) eller ett

ursprungsgarantisystem för gas, vilket skulle ge biogasproducenter möjlighet att få betalt för miljönytta. Företagarna ser hellre att denna typ av marknadsbaserade system införs i syfte att stimulera biogasutvecklingen, än dagens stödsystem.

Men om biogasens konkurrensnackdelar gentemot andra energikällor inte beror på marknadsmisslyckanden ifrågasätter vi att biogasen skulle ges särskilda stöd eller subventioner. Även om biogasen är ett miljömässigt fördelaktigt bränsle (självklart beroende på av vad biogasen framställs samt med vad man jämför) så finns det fler energislag som också uppfyller de kriterierna, såväl beprövade som ännu inte kända. Företagarna anser att statens roll är att skapa förutsättningar för alla energislag att utvecklas, dvs. undanröja marknadsmisslyckanden men inte att peka ut och främja vissa tekniker, i sin strävan att nå det svenska målet om 50 procent förnybara energikällor till år 2020.

Infrastruktur

Biogasen ska ges möjlighet att konkurrera med andra energislag på samma villkor. Biogasproducenter måste därför ges möjlighet att få tillgång till en distributionskanal, i detta fall naturgasnätet. Att inte använda befintligt naturgasnät för distribution av biogas vore samhällsekonomiskt resursslöseri. Vi tillstyrker därför EI:s förslag att utse en central aktör, exv. Svenska Kraftnät, med ansvar för att den fysiska infrastrukturen utvecklas i önskad riktning.

Se över skatte- och elcertifikatregler

Idag råder vissa oklarheter om huruvida gas från ett gasnät till en tankstation ska beskattas som biogas, och inte naturgas, även om tankstationen köpt biogas som sedan matats in i gasnätet. Det skapar drivkrafter för separata nät för bio- och naturgas, vilket enligt resonemanget ovan är såväl samhälls- som privatekonomiskt ineffektivt. Konsekvensen blir att aktörer avstår från att genomföra projekt pga. bristande lönsamhet till följd av skattereglernas och elcertifikatens utformning. Företagarna vill därför se att skatteregler och elcertifikatregler inte styr mot separata bio- och naturgasnät, samt inte missgynnar investeringar i biogasproduktion.

Regelförenkling och kommunal konkurrens

Företagarna vill slutligen betona vikten av att underlätta tillståndsprocesserna för biogasanläggningar, på motsvarande sätt som man gjort för exempelvis vindkraftsetableringar. Idag kan det ta över tre år att få godkänt för en anläggning, något vi anser orimligt. Dessutom vill vi att man ser över i vilken utsträckning kommuner och kommunala avfallsbolag bör driva biogasanläggningar, då vi anser att det snedvrider konkurrensen. Vilken hänsyn tar exempelvis kommunerna till lagen om offentlig upphandling när man ska fördela kommunens avfall? Företagarna vill att marknaden, även i praktiken, öppnas för konkurrens från privata aktörer.

Företagarna

Lars Jagrén
Chef Analys & Opinion

Rebecca Källström
Miljö- och energianalytiker